



Leidimų išdavimas

Leidimai naudoti žemės gelmių išteklius

Rugsėjo mėnesį išduoti leidimai naudoti kietųjų naudingųjų iškasenų išteklius šioms įmonėms:

- UAB „YIT Lietuva“ (naudoti Gelžinių II telkinio išteklių dalį);
- UAB „YIT Lietuva“ (naudoti Kantvinių telkinio išteklių dalį);
- UAB „YIT Lietuva“ (naudoti Rizgonių III telkinio išteklių dalį);
- UAB „Prima Parte“;
- Kvyklių karjeras, UAB.

Panaikintas 1 leidimo galiojimas.

Leidimai tirti žemės gelmes

Įmonių turinčių leidimus tirti žemės gelmes skaičius rugsėjo pabaigoje buvo 118.

Leidimai naudoti požeminį vandenį

Rugsėjo mėnesį išduoti 46 leidimai naudoti požeminį vandenį.

Žemės gelmių registras

Žemės gelmių tyrimai

Rugsėjo mėnesį įregistruoti 1035 žemės gelmių tyrimai.

Žemės gelmių ištekliai

Rugsėjo mėnesį aprobuoti ištekliai:

- Kauno r. sav. Virbaliūnų smėlio ir žvyro telkinio ištekliai;
- Vilniaus m. sav. Daniliškių smėlio ir žvyro telkinio ištekliai;
- Klaipėdos r. sav. Gelžinių III smėlio ir žvyro telkinio naujo ploto ištekliai;
- Klaipėdos r. sav. Spengių smėlio ir žvyro telkinio naujo ploto ištekliai;
- Alytaus r. sav. Bogušiškių žvyro telkinio naujo ploto ištekliai.

Gręžiniai

Rugsėjo mėnesį Žemės gelmių registro gręžinių dalyje įregistruoti 184 gręžiniai.

Geoterminės sistemos

Rugsėjo mėnesį įregistruotos 6 geoterminių gręžinių sistemų. Iš viso užregistruotos 885 geoterminės gręžinių sistemos.

Laboratorija

Rugsėjo mėnesį buvo ištirti 197 grunto bandiniai ir 17 vandens mėginių.

Teisės aktai

2020 m. rugsėjo 21 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-559 [„Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. D1-738 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“ pakeitimo“](#) (TAR kodas 2020-19550)

2020 m. rugsėjo 2 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 970 [„Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 25 d. nutarimo Nr. 1507 „Dėl Igaliojimų angliavandenilių išteklių naudojimo klausimais suteikimo“ pripažinimo netekusiu galios“](#) (TAR kodas 2020-18838)

2020 m. rugsėjo 2 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-520 [„Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. birželio 14 d. įsakymo Nr. D1-430 „Dėl Valstybinių pažeistų žemių sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“](#) (TAR kodas 2020-18492)

2020 m. rugpjūčio 31 d. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus įsakymas Nr. 1-317 [„Dėl Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2005 m. lapkričio 18 d. įsakymo Nr. 1-133 „Dėl Žemės gelmių registro objektų duomenų klasifikatorių patvirtinimo“ pakeitimo“](#) (TAR kodas 2020-18637)

Aktualijos

LIETUVOS GEOLOGIJOS TARNYBAI



Lietuvos geologijos tarnyba įsteigta 1940 metais spalio 16 dieną. Nuo 1941 metų iki 1991 metų Lietuvos geologijos tarnyba ne kartą keitė savo pavadinimą, organizacinę struktūrą, priklausomybę, bet geologiniai darbai buvo vykdomi nenutrūkstamai, plėtojama valstybinė geologinės informacijos sistema.

mai, plėtojama valstybinė geologinės informacijos sistema.

Dėl koronaviruso infekcijos (COVID-19) aplinkybių LGT 80-mečio jubiliejiniai renginiai nukeliami į 2021 m. pavasarį.

Lietuvos geologijos tarnyba www.lgt.lt

Nauji Gedimino kalno geologiniai tyrimai

Spalio 1 d. Lietuvos geologijos tarnyboje vyko naujausių Gedimino kalno geologinių tyrimų rezultatų pristatymas.

ištirta apie 200 mėginių. Taip nustatyta tiksli grunto sandara konkrečiose kalno vietose ir tai vėliau leis pritaikyti kiekvienai vietai tinkamą konstrukcinį sutvirtinimo sprendimą.

Tyrimus Gedimino kalne organizavo Lietuvos nacionalinis muziejus. Darbus atliko bendrovės „Geobaltic“, „Hidroterra“ ir Vilniaus Gedimino technikos universiteto mokslininkai.

Tyrimų pagrindu sukurtas trijų dimensijų (3D) kalno modelis, pagal kurį inžinieriai projektuotojai galės parengti techninį projektą. Pirmiausia – tinkamai sutvirtinti kalno pietrytinį šlaitą ir ant jo stovinčius Kunigaikščių rūmus, o vėliau – ir visą kalną.

Ištirta Gedimino kalno geologinė struktūra – padaryta 15 gręžinių nuo pat kalno viršaus iki kalno pado: šeši jų – vertikalūs gręžiniai, devyni – įstriži. Atlikti išsamūs geofizikiniai ir kiti tyrimai, paimta ir laboratorijoje

Pasak tyrėjų – Gedimino kalne daryti geologiniai tyrimai buvo patys sudėtingiausi kada nors atlikti Lietuvoje.

Naudingosios vandens telkinių medžiagos

Rugsėjo 24 d., Lietuvos geologijos tarnyboje vyko seminaras „Naudingosios medžiagos iš vandens telkinių“.

Seminare įmonės „GJ Magma“ specialistai pateikė pranešimą apie bandymus iš sapropelio pagaminti meliorantą žemės ūkio kultūroms smėlinguose dirvožemiuose. Šį įmonė kartu su partneriais (mokslininkais iš VDU Žemės ūkio akademijos, Latvijos žemės ūkio universiteto ir Baltarusijos Nacionalinės mokslo akademijos) sukūrė ir

išbandė sapropelio įterpimo technologiją. Bandymai parodė, kad vietoj tradiciniu būdu įterpiamo melioranto iš sapropelio nustatytos normos 60 t/ha, įterpus lokaliai tiksliai į augalų šaknų zoną tik apie 11–12 t/ha, galima gauti tokius pat derlius. Įterpto melioranto iš sapropelio efektyvus poveikis išlieka 4–5 metus. Melioranto ar organinių trąšų įterpimo norma sumažinama apie 5 kartus, todėl ir investicijos į 1 ha sumažėja apie 5 kartus. [Plačiau](#)

Tiriamoji kriminalinė geologija

Tiriamoji kriminalinė geologija (*ang. forensic geology*) – tai taikomieji geologiniai tyrimai, padedantys aptikti užkastus daiktus, kūnus, nustatyti kitas svarbias neteisėtų veikų aplinkybes, Taip pat ši tyrimų sritis nagrinėja nelegalios mineralinių išteklių gavybos atvejus. Lietuvos geologijos tarnyba, panaudodama geo-

radarą ir kitus geofizikinius metodus vis dažniau padeda tyrėjams ieškoti užkastų daiktų, nelegalios kanalizacijos vamzdžių ir kitų objektų. 2020 metų rugsėjo 17 d. Lietuvos geologijos tarnyboje vyko seminaras, kurio metu įmonės Geobaltic ir Lietuvos geologijos tarnybos specialistai pristatė geofizikinių tyrimų patirtį ir ge-

Naftos kainos

Pagal OPEC sekretoriato skaičiavimus žaliavinės naftos kaina 2020-10-05 siekė 39,08 JAV dolerių už barelį (kaina 2020-09-04 siekė 43,42 JAV dolerių už barelį).

<https://www.opec.org/>

Tarptautinė geomokslų sąjunga (IUGS) <https://www.iugs.org/>, News No. 170

GeoERA Europos geologijos tarnybų platforma <https://geoera.eu/>
Global Water Partnership <https://www.gwp.org/>

riausius pavyzdžius. Tarptautinė geologijos mokslų sąjunga (International Union of Geological Sciences) aktyviai plėtoja Tiriamosios geologijos iniciatyvą (Initiative on Forensic Geology, IFG), šios veiklos sudėtyje vyksta mokymai, seminarai, pasitarimai. Lietuvos geologijos tarnyba palaiko ryšius su šia tarptautine organizacija.



Įdomiausios Lietuvos geologinės vietos: Šaltiškių karjeras, Velnio duobė, Verpeto kalnas

V. Mikulėnas, Lietuvos geologijos tarnyba

Jau dešimt metų vykstančios Geologinio paveldo dienos metu (2020 m. rugsėjo 18 d.) buvo renkamos įdomiausios šių renginių metu aplankytos vietos – geotopai, piliakalniai ir kt.

Buvo balsuojama už šias vietas (sąrašas: Geopaveldo dienos metai, lankytas kraštas, įdomiausios geologinės vietos parškintos):

I – 2011 m. Molėtų rajone: **Verpeto kalnas**, Maišiakulės morenos, Valiulio akmuo;

II – 2012 m. Dzūkijos nacionaliniame parke: **Ūlos akis**, Gaidžių kopa, Rudnios cirkas, Ulioko ravas;

III – 2013 m. Akmenės ir Mažeikių krašte: Papartinės atodanga, **Šaltiškių karjeras** ar Jurakalnio atragis;

IV – 2014 m. Sartų ir Gražutės regioniniuose parkuose: **Šavaša**, Lygumų akmuo, Salako akmeninė bažnyčia – pilis;

V – 2015 m. Švenčionių krašte: Sirvėtos dubaklonis, Lino verdenė, **Pašaminės juostuotų molių karjeras**;

VI – 2016 m. Anykščių krašte: Variesius, Daumantų, **Vildžiūnų** atodangos, Storių

keimai, Puntukas su savo Puntuko broliu, Kavarsko šaltinis;

VII – 2017 m. Panemunėje nuo Vilkijos iki Rambyno ir palei Jūros upę iki Pagramančio piliakalnio: Seredžiaus ar Indijos piliakalniai, **Kaskalnio kopos**, Rambynas, Akmenos rėva, Pagramančio atodanga;

VIII – 2018 m. – Žemaitijos aukštumoje: Šatrija, **Dyburijų atodanga**, Puokės akmuo, Gardų ozai, Šauklių riedulynas;

IX – 2019 m. – Aukštadvario apylinkėse: Šaltinių kalnelis, **Velnio duobė**, Strėvos ir kitos velniaduobės, Gedanonių kalnas;

X – 2020 m. Vištyčio RP: Vištyčio Didysis Velnio akmuo, Šakių ežerėlis, Suopkalnis, Stirniškio regykla, Norvydų akmuo, **Pavištyčio piliakalnis**, Šventas šaltinis ir sufozinis cirkas.

Rugsėjo 18–19 d. Sūduvos krašte, Vištyčio regioniniame parke vyko jau **X-oji Geologinio paveldo diena „Kalnai, akmenys ir vandenys“**.

Geologinio paveldo dienas organizuoja Lietuvos geologijos tarnyba ir Lietuvos geologų sąjunga. Apie Geologinio paveldo dienas [plačiau](#).

IŠRINKTI 10-mečio GEOTOPAI:

I vieta – Šaltiškių karjeras



J. Čyžienės nuotr.

II vieta – Velnio duobė



V. Mikulėno nuotr.

III vieta – Verpeto kalnas



V. Mikulėno nuotr.



Vaizdas nuo Pavištyčio piliakalnio, V. Mikulėno nuotr.